

โค่นสวนยางพาราในพื้นที่ของรัฐ หรือ
รักษาไว้เป็นป่าเศรษฐกิจ (Agro Forestry)

อนันต์ ดาไลดม

นายกสมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย

28 พฤษภาคม 2558

จากการที่ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีนโยบายที่จะทวงคืนผืนป่าที่ถูกบุกรุกในเขตพื้นที่อุทยานแห่งชาติ หรือพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ หรือพื้นที่ป่าโซน C ให้กลับมาเป็นของรัฐ ทั้งๆ ที่ได้ปล่อยให้มีการบุกรุกนับมาเป็นสิบๆ ปี และบางพื้นที่ ผู้บุกรุกได้ใช้พื้นที่เพื่อปลูกยางพารา ซึ่งจากข้อมูลของกรมป่าไม้ได้ข้อสรุปว่า พื้นที่ป่าไม้ถูกบุกรุกมากกว่า 10 ล้านไร่ และในพื้นที่เหล่านี้ เป็นพื้นที่ปลูกยางพาราประมาณ 4.4 ล้านไร่

การทวงคืนผืนป่าตามนโยบายของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นนโยบายที่ควรให้การสนับสนุน แต่นอกจากจะดำเนินคดีเอาผิดกับผู้ที่ถูกบุกรุกแล้ว กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ควรจะต้องทำการสอบสวนว่าในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา นับเป็นสิบๆ ปี ทำไมเจ้าหน้าที่ผู้มีส่วนรับผิดชอบจึงปล่อยให้มีการบุกรุกพื้นที่ป่าของรัฐจำนวนมากมาย่างนี้ การจะมาเอาผิดเฉพาะผู้บุกรุก โดยการใช้อำนาจรัฐกับประชาชนเพียงฝ่ายเดียว โดยไม่ได้ดำเนินการกับผู้รับผิดชอบ ปล่อยให้ปล่อยปะละเลยคงจะไม่เป็นการถูกต้องนัก

การท่องเที่ยวที่สวนยางพาราที่ไปปลูกในพื้นที่ของรัฐ ได้เริ่มดำเนินการไปบ้างแล้ว แต่สิ่งที่อยากจะเสนอให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พิจารณาในการดำเนินการ คือ

1. เมื่อยึดพื้นที่คืนแล้ว แทนที่จะไปโค่นต้นยางพาราทิ้ง น่าจะมีทางออกที่ดีกว่านี้ เพราะการโค่นต้นยางพาราทิ้งมีปัญหาหลายประการ อาทิ

ก. ต้องใช้เจ้าหน้าที่และงบประมาณจำนวนมาก และอาจจะเป็นช่องทางให้เกิดการทุจริตได้

ข. เมื่อโค่นต้นยางพาราทิ้งแล้ว การนำเอาต้นยางพาราที่ถูกโค่นทิ้งแล้วออกจากพื้นที่เป็นเรื่องใหญ่ ยุ่งยาก ใช้เงินงบประมาณจำนวนมาก และจะจัดการกับไม้ยางที่โค่นทิ้งอย่างไร กระบวนการเหล่านี้ก็จะเป็นช่องทางในการของบประมาณ และอาจจะเกิดการทุจริตได้อีก

ค. พื้นที่ที่โค่นยางพาราทิ้งแล้ว จะเป็นพื้นที่ว่างเปล่า กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ก็ต้องทำการปลูกป่าขึ้นใหม่ ซึ่งที่ผ่านมาการปลูกป่าของกรมป่าไม้มีความสำเร็จน้อยมาก มีการรั่วไหล ต้องใช้คนและงบประมาณเป็นจำนวนมาก การปลูกป่าแทนสวนยางพาราก็จะเป็นช่องทางให้เกิดการทุจริตได้อีก

2. ข้อเสนอ สำหรับพื้นที่สวนยางพาราที่ถูกยึดคืนควรจะต้องดำเนิน
ภายใต้หลักการ ดังนี้

ก. สวนยางพาราก็คือสวนป่า แต่เป็นป่าเศรษฐกิจ (Agro Forestry) ก็
คือป่าปลูก ที่สามารถสร้างส่วนสีเขียว สร้างความร่มเย็น สร้างความชุ่มชื้นให้แก่
พื้นดิน สิ่งแวดล้อม และชุมชน เหมือนกับป่าไม้ทั่วๆ ไป

ข. พื้นที่ป่าในประเทศไทย ถูกทำลายไปเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะ
นโยบายการให้สัมปทานป่าไม้ของรัฐแก่เอกชนเป็นนโยบายที่ทำลายพื้นที่ป่ามาก
ที่สุด รวมทั้งการบุกรุกที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง แต่พื้นที่สีเขียวที่มีอยู่ในขณะนี้
บางส่วนก็คือสวนยางพารา โดยเฉพาะในภาคใต้ และภาคตะวันออก รวมทั้ง
ในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา พื้นที่สีเขียวในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคเหนือ
ส่วนหนึ่งก็คือสวนยางพารา หากต้องโค่นทิ้งพื้นที่สีเขียวนี้ก็จะสูญหายไป และไม่
รู้ว่่าก็ปีถึงจะปลูกทดแทนได้ (ผมไม่เชื่อว่ากระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อมจะดำเนินการได้สำเร็จ)

ค. จากเหตุผลดังกล่าว เมื่อยึดคืนสวนยางพาราได้แล้ว ทำไม
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จึงต้องโค่นทิ้ง และปลูกป่าขึ้นมา
ทดแทนใหม่ ทำไมจึงไม่รักษาสวนยางพาราเอาไว้

3. การรักษาสวนยางพาราในพื้นที่บุกรุกก็คือ สมบัติของชาติ คือ พื้นที่ป่าปลูก หากเกรงว่าจะมีเจ้าของที่บุกรุกไปทำการกรีดยางพารา หรือเข้าไปใช้ประโยชน์อีก กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ก็ต้องมีมาตรการป้องกัน ไม่ให้บุคคลเหล่านี้เข้าไปทำประโยชน์ได้อีก เช่น การประกาศให้เป็นพื้นที่หวงห้าม พื้นที่ห้ามเข้า จัดเจ้าหน้าที่ไว้คอยเฝ้าระวัง และดำเนินการตามกฎหมายสำหรับผู้ฝ่าฝืน

4. ท่านรู้หรือไม่ ภาพที่เจ้าหน้าที่ของกระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมไปโค่นสวนยางพาราทิ้ง ทำการออก ข่าวย่างครึกโครม เป็นภาพที่ทำร้ายจิตใจของผู้ที่รักป่า รักต้นไม้ รัก ธรรมชาติเป็นอย่างมาก ในความคิดของท่านอาจจะคิดว่าภาพนี้จะทำให้ คนไทยมีความเกรงกลัวต่อการบุกรุกทรัพยากรป่าไม้ของชาติ สร้างภาพ ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นวีรบุรุษ แต่จริงๆ แล้วภาพที่ปรากฏจะเป็นภาพ ในทางลบมากกว่า

5. ตามนโยบายในปี 2558 นี้ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ต้องดำเนินการโค่นสวนยางพาราที่จำนวนถึง 4 แสนไร่ มีประเด็นคำถามดังต่อไปนี้

ก. จำนวนคน และงบประมาณที่ต้องใช้ในการโค่นสวนยางพารา 4 แสนไร่

ข. กระบวนการเอาไม้ออกจากพื้นที่ ต้องใช้คนและงบประมาณเท่าไร

ค. ท่านจะจัดการกับไม้ยางพาราที่ถูกโค่นทิ้งอย่างไร ต้องใช้งบประมาณเท่าไร

ง. ถ้าจะมีการปลูกป่าแทนสวนยางพาราที่ถูกโค่นทิ้ง จำนวน 4 แสนไร่ ต้องใช้งบประมาณเท่าไร ใช้เวลากี่ปีถึงจะปลูกให้ครบตามจำนวนที่ท่านโค่นทิ้งไป

ผมหวังว่า ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเหล่านี้ จะได้รับการพิจารณาตามหลักการและเหตุผลที่อยู่ในบทความนี้
